

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKKEL FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖNYVTARA.

Szerkeszti

BUND KÁROLY,

tetelsz.

egyesületi titkár.

szám

1913. év.

I—XXIV. FÜZET.

LII-ik évfolyam.

Megjelenik minden hónap 1. és 15-ik napján.

Ára egy évre azok számára, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek nem tagjai, 16 kor. Az egyesület azon alapító tagjainak, kik legalább 300 koronát alapítottak, ingyen jár, míg azoknak, kik ezen összegnél kevesebbet alapítottak, az illető alapítványi kamat beküldése mellett, ára 6 kor. Rendes tagoknak a 16 kor. évi díj fejében szintén ingyen küldetik meg.

Az Országos Erdészeti Egyesület időközönként megjelenő közérdekű kiadványai (népszerű erdészeti ismeretek tára stb.), valamint a hirdetések (állandó melléklet) és az időközönként a laphoz fűzött, műnyomópapíron készült képek az előfizetési ár fejében a lappal *ingyen* küldetnek meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utczza 6. szám

(Telefon: 37—22)

A lapnak legkésőbb minden hónap 5. és 20. napjáig a t. egyesületi tagok vagy előfizetők kezeihez kell jutni. Ellenkező esetben posta-jegygyvel „reclamatio“ teendő.

TARTALOM.

I. Cikkkek.

	Oldal
<i>Ajtay Jenő</i> : Ákáczfialatosok felnyesése	VIII. 340
<i>Antalóczy János és Ilosvay Lajos</i> : Tanulmányut Zólyom vármegyében	IV. 181
<i>Békly Albert</i> : Az erdőgazdasági nyilvántartás naplói	VIII. 344
— Optikai távolságmérés adatainak átszámító táblázata	XIV. 612
<i>Blattny Tibor</i> : Az erdőtáj átalakulásairól.....	XXI. 907
<i>Bokor Róbert</i> : A szlavóniai tölgyfát feldolgozó vállalatokról XVII. 758, XVIII.	797
<i>Borsiczky Ottó</i> : A száz kir. államerdeszet 1911. évi gazdálkodásá- nak eredményei	III. 129
— Az erdőgyakornokok gyakorlati kiképzése	V. 216
— A lombfaerdők térvesztése a túlevelűek terjedése következtében	X. 443
— A <i>Gastropacha pini</i> az ország határán	XII. 547
— A lombműfának a vastagsággal növekvő értékéről	XIII. 573
— Bükk- és tölgyerdősítések Bregentvedben.....	XIV. 601
— Magyar erdészek tanulmányutja az Osztrák Birodalom erdő- ségekben XXIII. 973	XXIV. 1041
<i>Dénes Zoltán</i> : Tanulmányut Krassószörényben.....	XX. 868
<i>Fekete Lajos és Blattny Tibor</i> : Az erdészeti jelentőségű fák és cserjék elterjedése a magyar állam területén XVI. 702.....	XVII. 744
<i>Gabnay Ferencz</i> : A kátrány famérgező hatása	XIV. 615
<i>Hamernyik Béla</i> : A dunaártéri szigeterdők felujtásáról	XIX. 831
<i>János Pál</i> : Térképrészletek kisebbitése, vagy nagyobbítása milliméter- papirossal	XV. 671
<i>Kaán Károly</i> : Államerdeszeti közigazgatás a nyugati országokban	IV. 154
<i>Karvas Emil</i> : Utazásom Délbraziliában	IX. 370
<i>Kiss Ferencz</i> : Az alföldi homokterületek erdősítésénél követendő újabb eljárások	VII. 296
— A hajdumegyeyei és nyírségi erdőről	XVIII. 790
<i>Kőfalusi Győző</i> : A dunaártéri szigeterdők felujtásáról	XXII. 946
<i>Dr. Lambrecht Kálmán</i> : A fűrészmalom	III. 102
<i>Michalus Sándor</i> : Árvizek, azok okai s az ellenük való védekezés	XXI. 923
<i>Nagy Zoltán</i> : Az erdélyrészi Mezőség kopárainak befásítása.....	XVI. 721

	Oldal
<i>Pirkner Ernő</i> : A gödöllői m. kir. fenyőkisérleti telep (József főherczeg liget) leírása	XV. 659
<i>De Pottere Gerard</i> : Párisi levél	XIII. 566
<i>Rónay György</i> : Uj segédeszköz az optikai távolságmérés adatainak kiszámításához	VI. 251
<i>Roth Gyula</i> : A Duna ártéri szigeterdők felujtásáról	XXIV. 1069
<i>Sebők Ernő</i> : Erdőgondnokkori élményeimből	II. 59
— Áterdölések a máramarosi kincstári erdőkben a mult évszázad elején	VI. 259
<i>Simonffy Gyula</i> : A halászati tanfolyamokról	XII. 538
— A pisztrángos patakok gazdasági kezelése a sporthalász szempontjából	XXII. 954
— <i>s —r</i> : Adalékok Szepes megye erdőgazdaságának történetéhez	XI. 492
— Erdőgazdasági vonatkozások	I. 1
— Kincstári erdők beruházásai	II. 57
— Emléket a Decrett-házra	IV. 195
— Az apatini kincstári erdőgazdaság multjából (<i>s—r</i>)	V. 227
— A cserebogár irtási módjáról	V. 229
— Törvényhatóságok a magánerdők fentartása érdekében	VIII. 331
— Az erdészeti főiskola elhelyezésének kérdése	IX. 399
— Törökország erdőgazdasági statisztikája	X. 456
— Az 1913. évi budapesti országos agancskiállítás (<i>By</i>)	X. 474
— Birtokpolitikai mozzanatok	XI. 489
— Törvényjavaslat némely kincstári ingatlanok eladásáról és illetőleg elcsereléséről	XII. 529
— Gróf Serényi Béla	XIII. 565
— Sóltz Gyula †	XIX. 817
— A Decrett-émlék leleplezése	XIX. 821
— Árvizkarak és erdőgazdaság	XX. 865
— Mutatvány dr. Hollendonner Ferencz „A fenyőfélék fájának összehasonlító szövettana“ cz. munkájából	XXI. 897
— A gerebenes-delibláti homokvidék és alibunári mocsár középkori adataiból — <i>s —r</i>	XXII. 949

II. Egyesületi közlemények.

Titkári jelentés. (Előadta az O. E. E. 1912. évi közgyűlésén <i>Bund</i> Károly egyesületi titkár)	I. 14
Az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányának jegyzőkönyvei:	
az 1912. évi deczember hó 14-én Budapesten tartott rendes üléséről	I. 21
az 1913. évi márcz. hó 13-án Budapesten tartott rendes üléséről	VII. 319
az 1913. évi jún. hó 17-én Budapesten tartott rendes üléséről	XIII. 575
az 1913. évi november hó 10-én Budapesten tartott rendes üléséről	XXIII. 991

	Oldal
Meghívó az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlésére XXII. 965., XXIII.	990
Az Országos Erdészeti Egyesület 1912. évi december hó 15-én Budapesten tartott rendes közgyűléséről	I. 35
Meghívó felolvasása	III. 101, V. 215, VII. 295, XIX. 842
Meghívó az Ausztriába irányuló tanulmányuton való részvételre	X. 478
Pályázat tanulmányi ösztöndíjra	X. 480
Felhívás a Horváth-Sándor-alapítvány jutalomdíja ügyében XIX. 843, XX. 886	XXI. 933
Felhívás a gr. „Tisza Lajos“, a „Wagner Károly“, az Erzsébet királyné“, a „Luczenbacher Pál alapítvány“-ból és a „Faragó Béla“-féle alapítványból kiosztandó segélyek ügyében XIX. 843, XX. 886	XXI. 933
Értesítés a pénteki összejövetelekre vonatkozólag	XX. 887

III. Irodalom.

Erdészeti kísérletek, 1912	VI. 265
Erdészeti kísérletek, 1913	XV. 675

IV. Fakereskedelem.

Az 1912. évi külkereskedelemről (B. O.)	IV. 189
A fakereskedelem helyzete (Fodor Lipót)	XI. 499
A fakereskedelem köréből (Fodor Lipót)	XIII. 577
A faüzlet helyzete (Fr. L.)	XXII. 961
A tűzifa szállításának megnehezítése	XXIV. 1070
Az erdélyi puhafakartell	XXIV. 1070
A Máv. tarifáinak felemelése	XXIV. 1080
Hírek a fajpar köréből	XXIV. 1080

V. Hivatalos közlemények.

Elveszett erdőőri szakvizsgai bizonyítvány másolatának kiállítása tárgyában	I. 46
Felhívás az erdészeti államvizsga tárgyában III. 133, VIII. 349	XIV. 624
Elveszett erdőőri szakvizsgai bizonyítvány másolatának kiállítása tárgyában	V. 236
Pályázat erdőösztési jutalmakra	XI. 502
Pályázati hirdetés az erdőőri szakiskolák tanulóinak felvétele ügyében	XI. 504
Pályázati hirdetés a vadászterdei m. kir. erdőőri szakiskolánál nyitandó egyéves továbbképző tanfolyam tanulóinak felvétele ügyében	XI. 507

Felhívás az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alapból 1913—14. tanévben kiosztandó segé- lyek ügyében XII. 550 és	XIII.	579
Hirdetmény állami (erdei) facsemeték adományozása tárgyában	XIII.	581
Hivatalos közlemény elveszet erdőőri szakvizsgái bizonyítvány másolatának kiállítása tárgyában	XIII.	584
Hirdetmény az 1913. évben megtartandó erdőőri és vadőri szak- vizsgák ügyében	XVI.	276
Hirdetmény a f. év őszén tartandó államvizsgálat tárgyában	XX.	888
Kimutatás az erdőbirtokosok által az 1913. év őszére bejelentett erdei famagvakról	XXI.	935

VI. Különfélék.

Halálozás. I. 47, II. 78, III. 134, IV. 197, V. 236, VI. 271, XI. 513, XII. 560,
XIV. 632, XV. 684, XVII. 774, XVIII. 814, XIX. 844, XX. 889, XXI. 942,
XXII. 966, XXIII. 1024.

Közgyűlési ebéd	I.	47
Erdősítési jutalmak kiosztása	I.	52
A nyulbőr ára	I.	55
Műszaki Naptár 1913.	I.	55
Stainer Gyula 1913. évi naptárát szétküldötte	I.	55
Erdőbirtokok pusztulása (<i>Ajtay Sándor</i>)	II.	79
A fonyódi láp tőzegtermelése (<i>H. Gabnay Ferencz</i>)	II.	80
Elszámolás a „Mensa Academica“ czéljaira befolyt adományokról II. 82, V. 238, IX. 403, XVI. 279		
Üzleti hír	II.	83
Szálfatorlasz a Vágon	III.	134
Töröltessék az egyenruha főiskolánkon (<i>Geanta Pál</i>)	III.	134
Felolvasás az Országos Erdészeti Egyesületben	IV.	197
Kincstári erdészeti illetményföldek jobb művelése	IV.	198
Oroszországi erdőfelügyelő Magyarországon (<i>L. L.</i>)	IV.	199
Baromfiólak és baromfitenyésztő eszközök	IV.	199
Országos Méhészeti Zsebnaptár	IV.	199
A gránitkő erdei termék	V.	236
Kérelem szakértársainkhoz (<i>Michalus Sándor</i>)	V.	237
Máramarosi fenyőtutajfaárverések	VI.	271
Kopár, futóhomokos és vízmosásos területeken teljesített fásítások költségeinek fedezésére adományozott állandó pénzsegélyek kiosztása	VI.	273
Az erdő és a földcsuszamlások	VI.	275
Felolvasás az Országos Erdészeti Egyesületben	VII.	322
Tanulmányut Ausztria erdősegeibe	VII.	323
Dr. Szilárd Ferencz †	VII.	323

A diósgyőri híres mogyorófa a kincstár-tulajdonában (L. L.)	VII.	323
Erdőgondnoksági székhelyváltás	VII.	324
Nagyobb adomány az állami erdőtisztek gyermekeinek nevelését segélyező alap javára (L. L.)	VII.	324
Felolvasás az Orsz. Erd. Egyesületben	VIII.	349
Tanulmányut (L. L.)	VIII.	349
Állatbiztosítás (Kémer Rezső)	VIII.	349
Belföldi faátalók (Fekete Zoltán)	VIII.	351
Adomány a Wagner-Károly-alap javára	VIII.	354
A paratölgy	VIII.	354
A demokrácia védelme	VIII.	357
A wieni cs. és kir. mezőgazdasági egyesület gépképzése	VIII.	358
A gyümölcskert védelme az élősködők ellen	VIII.	358
A métermérték és a puhafakereskedők	IX.	401
Spessarti tölgyfák (L. L.)	IX.	402
Erdőgondnoksági székhelyváltás (L. L.)	IX.	403
A tavaszi erdészeti államvizsga	X.	480
A Hochschule hallgatói Magyarországon (L. L.)	X.	481
A szomolnoki széltörések értékesítése	X.	483
Füirdő- és forrásismertetés	X.	483
Magyarország és Ausztria vasuti és gőzhajózási térképe	X.	483
Erdőgondnoksági székhelyváltás	X.	483
A bécsi Hochschule jubiláris ünnepsége (B. O.)	XI.	510
A szabadkai ákácztalajok hozamai és jövedelmezősége (Kallivoda Andor)	XI.	511
A hársfa a mikrotómia szolgálatában (Gabnay Ferencz)	XI.	512
Faller Károly † (Fekete Lajos)	XII.	553
A feketefenyő visszaszűrő képességéről ((Majerszky)	XII.	554
A fa vizsgálatáról	XII.	556
Vidéki levél. Havas József miniszteri tanácsosnak, a zágrábi kir. erdőgazgatóság főnökének ünnepeltetése	XIII.	585
Néhány szó a házigombáról (B. O.)	XIII.	589
A budapesti fakereskedelmi szaktanfolyam (Tomasovszky Imre)	XIV.	624
A Baranya-Somogy-Tolnamegyei Erdészeti és Vadászati Egylet tanulmányutja (P.)	XIV.	628
A m. kir. állami tisztviselők kongresszusa Győrött	XIV.	633
Gyógynövénytanfolyam a Kolozsvári Gazdasági Akadémián	XV.	681
Adat az ákác természetrajzához (Majerszky)	XV.	683
Egyesületünk tagjai részére Pöstyén-füirdőben biztosított kedvezmények	XV.	684
A Decrett-émlék leleplezése	XV.	727
Főiskolai lapok	XV.	728

	Oldal
VII. nemzetközi közgazdasági tanfolyam	XV. 728
Bund Károly egyesületi titkár előadása a nemzetközi közgazdasági tanfolyamon	XVII. 768
Magyar erdészek tanulmányutja az Osztrák-Birodalom erdőségeiben (<i>By</i>)	XVII. 769
Személyi hír	XVIII. 810
Birtokpolitikai gazdagülés	XVIII. 810
Fűrésztelepek közigazgatási elbírálása (<i>M. F.</i>)	XVIII. 811
Változott felfogások	XVIII. 813
A tiszafa mérgező hatása	XVIII. 814
Személyi hír	XIX. 845
A szlavóniai tölgyárverések (<i>Bokor Róbert</i>)	XIX. 8
Családi pótlék (<i>B. L.</i>)	
A budapesti m. kir. vetőmagvizsgáló állomás jelentése az 1903/10. években kifejtett működéséről	XIX. 847
A madártömesztet kézikönyve	XIX. 848
Gyakorlati gyümölcsstermelés	XIX. 848
Gyermeknaptár 1914	XIX. 849
Carlathy Kálmán †	XX. 888
A feketefenyő gyantafolyásáról (<i>Gabnay Ferencz</i>)	XX. 889
Uj erdei iparvasut	XX. 892
Uj szikrafogó	XX. 892
Koller E. Lajos †	XXI. 936
A szlavóniai fapiaczról (<i>Bokor Róbert</i>)	XXI. 936
A folyó évi időjárás hatása az alföldi erdőkre (<i>Kiss Ferencz</i>)	XXI. 940
Vasúti előmunkálati engedély	XXII. 966
Birtokvásárlás	XXII. 966
A járási erdőörök mozgalma	XXII. 966
A japán tölgyfa versenye	XXII. 967
A házinyultenyésztés és értékesítés	XXII. 969
Tavaszi november hóban (<i>Kiss F.</i>)	XXIII. 1024
Növénykórtani megfigyelések a debreczeni erdőben (<i>Dr. Rapaics Raymund</i>)	XXIII. 1026
Köztelek Zsebnaptár	XXIII. 1028
Az erdőbirtokok házikézelésének kihatása a szociális érdekekre (<i>Pataki József</i>)	XXIV. 1080
Árvizkárak a Maros árterében (<i>Kiss Ferencz</i>)	XXIV. 1082
Érdekes fénytünemény (<i>Horko Lajos</i>)	XXIV. 1804
Kogutowitz-Littke: Világatlasz	XXIV. 1004
Elszámolás a Decrett-empléktáblára beérkezett adományokról	XXIII. 1029
Elszámolás a Gayer Károly-emlékre történt gyűjtésről	XXIV. 1086

4035/I/B/1. Földm. min. sz. Kőrrendelet a hazajáró csordáknál alkalmazott pásztorok bérének fizetése és kisebb községekben a különféle nemű és koru legelő jószágoknak közös csordákban való legeltetése tárgyában	Oldal	
	VII.	326
2094/1913. eln. sz. Kőrrendelet az állami alkalmazottaknak, valamint azok özvegyeit és árváit az 1912. évi LXV. törvénycikk alapján megillető nyugellátások megadóztatása tárgyában	VII.	327
1562/I/B/1. Földmiv. min. sz. Kőrrendelet a havasi és más gyeplegelőknak bárczázás útján való hasznosításánál, az állattulajdonosok részéről elismerendő kötelező feltételek tárgyában	IX.	404
2893/1913. eln. sz. Kőrrendelet az 1912. évi LXV. t.-cz. 38. §-a harmadik bekezdésének a természetbeni lakást élvező állami tisztviselők, altisztek és szolgálkkal szemben való alkalmazása tárgyában	IX.	411
15367/II/B. sz. Szabályrendelet a kincstári, erdőtisztii személyzet részére kijelölt vadászterületek tárgyában	IX.	413
4034/I/B/1. sz. Szabályrendelet a szántóföldek, rétek, kaszálók és legelők bérbeadása iránt megkötendő szerződésekbe a talaj termőképességének fentartása és javítása érdekében felveendő rendelkezések tárgyában	IX.	414
2814/1913. eln. sz. Kőrrendelet a fizetéstelen tisztviselők és díjtalan gyakornokok családi pótlékának megállapítása tárgyában	IX.	424
7581/I/B/1. sz. Szabályrendelet az állandó jellegű erdei vasutak üzeménél és fentartásánál felmerülő kiadások előirányzása és elszámolása tárgyában	X.	484
2271/I/B/1. F. M. sz. Kőrrendelet az erdőőri személyzet czimhasználati ügyében	XI.	515
7109/I/B/1. F. M. sz. Kőrrendelet a lótartási kötelezettség alól utólag felmentett tisztviselők által felszámítható napidíjak tárgyában	XI.	515
7935/I/B/1. F. M. sz. Kőrrendelet a bérszabályzatok kiállítására és kezelése tárgyában	XI.	516
3615/1913. eln. sz. Kőrrendelet a nevelési járulékok élvezési időtartamának meghatározása tárgyában	XI.	517
6858/I/B/1. Szabályrendelet a favételáraknak értékpapirokban való fedezése tárgyában	XI.	519
2815/1913. eln. sz. Kőrrendelet az engedélyezhető családi pótléknak az oldalági rokonok után való megállapítása tárgyában	XI.	522
Jegyzőkönyv az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező intéző bizottságnak 1913. évi június hó 30-án tartott rendes évnegyedes üléséről	XV.	684
Jegyzőkönyv az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alap intéző bizottságának 1913. évi július hó 19-én tartott rendes évnegyedes üléséről	XVI.	729
15819/II/B. F. M. Rendelet a vadászatnak szőlőterületeken való gyakorlása tárgyában	XIX.	850

5938/1913. eln. sz. Kőrrendelet az állandó ellátást élvező gyermekek után fizetendő családi pótlék megállapítása tárgyában	XXI.	943
6582/1913. eln. sz. Kőrrendelet a nyugellátásukról lemondott díj-nokok nyugilletményeinek újból való folyósítása tárgyában	XXI.	944
127565/1913/I/B/1. sz. Kőrrendelet az áthelyezett tisztviselők felmentése tárgyában	XXII.	970
79979/I/B/1. sz. Kőrrendelet mérnökszakértők alkalmazása és díjazása ügyében	XXIII.	1039
127822/I/B/1. sz. Kőrrendelet a kincstári erdőtisztí és altisztí illetmény-lakások haszonélvezete tárgyában	XXIII.	1040
129393/I/B/4. sz. Földm. min. kőrrendelet az erdei vasutak és vasutak által érintett vízfolyásuk és belvizek legmagasabb vizállásának megfigyelése tárgyában	XXIV.	1094
129521/I/B/4. sz. Földm. min. kőrrendelet az engedélyezett építések sürgős előterjesztése tárgyában	XXIV.	1095

IX. Közigazgatási bírósági döntvények és elvi jelentőségű határozatok.

A gránitkő erdei termék	V.	236
A közös erdőbirtokosok elnökét csak kötelességmulasztás miatt lehet állásától elmozdítani. A földmívelésügyi miniszternek jogában áll eltiltani a közös erdőbirtokosokat attól, hogy rendkívüli fahasználattól eredő tőkéjüket oiy pénzintézetnél helyezték el, melyet a miniszter arra alkalmasnak nem talál.	VIII.	363
Az önálló puszták és rendszeres gazdasági terv szerint kezelt erdő-testek birtokosainak félpótadómentességét, valamint ugyan-ezeknek azt a jogát, hogy a községi adókat és egyéb szolgál-mányokat általányösszeggel megválthatják, az 1909. évi XII. törvénycikk 6. §-a megszüntette	IX.	425
Az 1898. évi XIX. t.-cz. II. czimének hatálya alá eső erdők jöve-delmében a tényleges birtokosok összesítendőik	IX.	426
Állami alkalmazottak nyugdíjának megállapításánál a természetbeni járandóságok is beszámítandók	IX.	428

X. Faeladási eredmények.

VIII. 366, IX. 431, XI. 524, XIII. 594, XIV. 636, XV. 690, XVII. 776	XIX.	852
--	------	-----

